

**VALSTYBINIS MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTAS
INOVATYVIOS MEDICINOS CENTRAS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBINIO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO
INOVATYVIOS MEDICINOS CENTRO
AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO PATVIRTINIMO**

2014 m. balandžio 29 d. Nr. V-15
Vilnius

Atsižvelgdamas į valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro Mokslo tarybos teikimą (2014 m. balandžio 23 protokolas Nr. 1) ir vadovaudamasis valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro įstatu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 5 d. nutarimu Nr. 1091, 14.8 papunkčiu:

1. T v i r t i n u valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro Akademinės etikos kodeksą.

Direktorius

Prof. habil. dr. Algirdas Venalis

VALSTYBINIO MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTO INOVATYVIOS MEDICINOS CENTRO AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro (toliau – Centras) akademinės etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) įtvirtina Centro darbuotojų ir kitų Centro akademinės bendruomenės narių veiklos vertybinius principus, profesinio elgesio nuostatas.

2. Etikos kodekso paskirtis – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę ir pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą ir akademinę laisvę, kurti demokratišką, pasitikėjamą ir kūrybingumą skatinančią atmosferą Centre, nubrėžti tolerancijos ribas: išryškinti akademinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.

3. Etikos kodeksas taikomas ir jo privalo laikytis visi Centro akademinės bendruomenės nariai – mokslininkai, mokslo darbuotojai, doktorantai ir kiti tyrėjai.

4. Etikos kodekse įvardytų pažeidimų sąrašas nėra baigtinis.

II. BENDROSIOS AKADEMINĖS ETIKOS NORMOS

5. Centro akademinės bendruomenės narių saviraiškos teisė apima akademinę laisvę, t. y. galimybę atvirai dėstyti savo požiūrį į mokslinių tyrimų organizavimą ir administravimą, necenzūrojamai (laisvai ir atvirai) išreikšti kritines idėjas. Atsakingas naudojimasis šia laisve reikalauja, kad tokia pat laisvė būtų pripažįstama visiems bendruomenės nariams, palaikant kritinio mąstymo tradiciją bei atviro svarstymo atmosferą. Atsakingam naudojimuisi akademinė laisve prieštarauja:

5.1. nepakantumas kito mokslinei nuomonei bei argumentuotai kritikai;

5.2. teisės išsakyti ir ginti savo nuomonę priimant sprendimus, reikšmingus Centro bendruomenei, jo padaliniams ar pačiam asmeniškai, ignoravimas arba sąmoningas ribojimas;

5.3. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas arba sąmoningas ribojimas;

5.4. dalyvavimas moksliniuose tyrimuose ar bandymuose, žinomai susijusiuose su žala žmogui, gamtai, visuomenei ar kultūrai;

5.5. akademinės laisvės varžymas naudojantis tarnybine padėtimi.

6. Centro akademinės bendruomenės narių santykiai grindžiami pagarbos, geranoriškumo, nešališkumo ir nediskriminavimo principais. Akademinę etiką pažeidžia:

6.1. bendruomenės nario diskriminavimas kalba, veiksmais ar akademinio vertinimo dėl amžiaus, lyties ar lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų, taip pat tokio diskriminavimo toleravimas;

6.2. bendruomenės nario diskriminavimas (pozityvus arba negatyvus) dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

6.3. kolegų žeminimas naudojantis savo viršenybe (administracine ar kita); išskirtinių teisių reikalavimas.

7. Centro bendruomenės narių tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumo bei akademinio solidarumo principais, orientuojami į mokslinių tyrimų kokybės ir kūrybinės atmosferos užtikrinimą. Šiuo požiūriu akademinė etika pažeidžiama, kai:

7.1. profesinė konkurencija tarp kolegų įgyja nesąžiningas formas, dalyvaujama neteisėtuose, negarbinguose sandoriuose, nuslepia visiems skirta informacija, eskaluojami smulkmeniškai konfliktai bei intrigos;

7.2. daromas spaudimas bendruomenės nariui siekiant nepelnyto įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus akademinis veiksmus;

7.3. paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas ar pavaldinius (darbo užmokestis ir pan.);

7.4. Centro ir jo bendruomenės nario vardas žeminamas, sistemingai pažeidžiant akademinę drausmę ir viešąją tvarką.

8. Kiekvienas Centro akademinės bendruomenės narys privalo paisyti Centro bendrųjų interesų ir pagal galimybes prisidėti prie jo tikslų įgyvendinimo, tai yra:

8.1. laikytis Centro mokslinių tyrimų strategijos, o konstruktyvią kritiką pareikšti visų pirma Centro akademinės bendruomenės nariams;

8.2. neinicijuoti ir (ar) nevykdyti projektų, siejamų su Centro vardu, jei jų rezultatai nenaudingi bendriems Centro interesams;

8.3. netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Centro akademinės bendruomenės nariui. Informacijos apie neteisėtus veiksmus ar aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo Centru pažeidimu;

8.4. nesinaudoti balsavimo teise, kai Centro savivaldos institucijose sprendžiamas finansavimo, nuobaudos, paskatinimo ar kitas klausimas, susijęs su šeimos nariu ar verslo partneriu, arba kitaip galintis sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;

8.5. nenaudoti Centro vardo politinei, religinei veiklai ir savigyrai.

9. Centro mokslinę bazę, medžiaginius išteklius, kompiuterinę įrangą, biblioteką privalu naudoti tausojančiai, atsakingai ir tik Centro, kaip institucijos, prisiimtų įsipareigojimų vykdymo tikslais. Materialiniai ir finansiniai Centro ištekliai neturi būti naudojami politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui.

III. MOKSLINIO TIRIAMOJO DARBO ETIKA

10. Mokslinė veikla turi būti grindžiama sąžiningo tyrimo ir tiesos siekimo idealais. Tokią nuostatą pažeidžia:

10.1. empirinio tyrimo duomenų padirbinėjimas, falsifikavimas arba manipuliavimas jais;

10.2. sąmoningas gautų duomenų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei, nutylėjimas;

10.3. sąmoningai klaidinantis informacijos apie empirinio tyrimo metodiką pateikimas;

10.4. empirinio tyrimo duomenų, kompiuterinių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio vagystė arba sąmoningas sugadinimas;

10.5. plagijavimas, t. y. svetimo teksto, idėjos arba išradimo pateikimas kaip savo;

10.6. nepagrįstas bendraautorystės primetimas jaunesniems kolegoms ar pavaldiniams;

10.7. šališkumas recenzuojant mokslinio tyrimo projektus ar rezultatus;

10.8. nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų;

10.9. rekomendavimas suteikti mokslo laipsnį, pedagoginį vardą, apdovanojimą arba mokslinės veiklos pripažinimą kitokiomis formomis, remiantis asmeniniu ar politiniu santykiu, o ne dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis;

10.10. akademinės laisvės varžymas naudojantis tarnybine padėtimi.

10.11. viešas problemų svarstymas neišnaudojus visų galimybių jas spręsti pačioje institucijoje.

IV. ETIKOS KODEKSO ĮGYVENDINIMAS

11. Etikos kodekso reikalavimų laikymosi priežiūrą vykdo Akademinės etikos komisija (toliau – Komisija), kuri nustatiusi, kad Centro akademinės bendruomenės narių elgesys ar veikla, pažeidžia šio Etikos kodekso reikalavimus gali:

11.1. siūlyti Centro direktoriui Centro darbuotojui ar kitam akademinės bendruomenės nariui taikyti moralines poveikio priemones (pvz., išpėjimą (žodinį, arba rašytinį), paviešinimą apie nederamą elgesį, ar kitas priemones);

11.2. siūlyti Centro direktoriui Centro darbuotojui taikyti drausminę atsakomybę;

11.3. siūlyti Centro direktoriui kreiptis dėl Centro darbuotojo ar kito akademinės bendruomenės nario į Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių, pateikiant skundą dėl galimo (įtariamo) akademinės etikos pažeidimo.

12. Komisija sudaroma iš penkių narių penkerių metų laikotarpiui. Centro mokslo taryba rengia ir teikia Centro direktoriui tvirtinti Komisijos darbo reglamentą ir Komisijos sudėtį iš Centro akademinės bendruomenės narių.

13. Visais atvejais Centro akademinės bendruomenės nariai turi teisę asmeniškai tiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių pateikiant skundą dėl galimo (įtariamo) akademinės etikos pažeidimo, nesilaikydami Etikos kodekso procedūrų nagrinėjimo reikalavimų, jeigu mano, kad nebus užtikrinamas nešališkas ir objektyvus situacijos vertinimas.

14. Centro akademinės bendruomenės narys, dėl kurio veiklos gauta informacija, yra informuojamas apie jos turinį, sudarant galimybę per protingą terminą pateikti paaiškinimus dėl galimo (įtariamo) akademinės etikos pažeidimo.

15. Nagrinėjant informaciją apie galimus (įtariamus) akademinės etikos pažeidimus, privaloma laikytis nešališkumo ir konfidencialumo.

V. ETIKOS KODEKSO SKELBIMAS

16. Galiojantis Etikos kodeksas yra skelbiamas Centro interneto svetainėje adresu www.imcentras.lt.
